Nijmegen

Postadres
Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon
Charlotte Berens
c1.berens@nijmegen.nl
T 024 – 329 91 99

Ons kenmerk
E21.003049

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum 25 januari 2022
Onderwerp Integrale aanpak energie armoede

Geachte leden van de raad,

De kosten voor energie, met name aardgas, stijgen momenteel fors. De eerste signalen van mensen die in de problemen komen door de stijgende energierekening komen via schuldhulpverlening, de bijzondere bijstand en Vluchtelingenwerk al bij ons binnen.

Deze stijgende energieprijzen leiden tot energiearmoede. We spreken van energiearmoede wanneer een huishouden onvoldoende toegang heeft tot goede energievoorzieningen in huis.[1] Denk bijvoorbeeld aan huishoudens die de verwarming uit zetten om te bezuinigingen. Met name huishoudens met een laag inkomen en huishoudens met een woning die niet goed geïsoleerd is ervaren de gevolgen van hogere energielasten.

In deze brief lichten we toe wat we komend jaar gaan doen om de gevolgen voor inwoners met een laag inkomen zoveel mogelijk te beperken en het risico op groeiende energiearmoede te verkleinen. De aanpak van energiearmoede sluit aan bij onze ambities en doelen uit de Stadsbegroting 2022:

- *'We willen dat alle Nijmegenaren kunnen voorzien in hun levensonderhoud.'*
- *"We streven naar een volledig duurzame energievoorziening en aardgasvrije wijken, waarbij binnen de grenzen van de regio op termijn evenveel duurzame energie wordt opgewekt als we gebruiken."*

Aanpak

Voor de aanpak van energiearmoede zetten we in op drie sporen:

1. Inkomen moet voldoende zijn
2. Energie besparen in de woning
3. Kosten gebruik omlaag

[1] Bron: TNO Rapport over energiearmoede: https://publications.tno.nl/publication/34638644/4OIuwM/TNO-2021-P11678.pdf

1. *Inkomen*

Onze ambitie is dat we willen dat alle Nijmegenaren kunnen voorzien in hun levensonderhoud. Dit doen we onder andere door het verstrekken van een bijstandsuitkering en het bieden van aanvullende gemeentelijke regelingen voor inwoners die daarvoor in aanmerking komen. Via de bijzondere bijstand pakken we acute problemen met de energierekening op. Dit speelt bijvoorbeeld al bij statushouders die op dit moment een woning toegewezen krijgen en daarbij een nieuwe energiecontact moeten afsluiten. Via maatwerk pakken we casussen op om te beoordelen welke ondersteuning nodig is. Ook gaan we door middel van vroeg signalering in gesprek met mensen die hun energierekening niet hebben betaald. We denken mee en indien mogelijk helpen we een betalingsregeling te treffen.

2. *Energie besparen*

Eind 2019 zijn we gestart met een campagne rondom energie besparen bij woningen. We hebben inmiddels een divers pakket aan activiteiten georganiseerd waaraan op dit moment ruim 20.000 huishoudens actief hebben deelgenomen. De activiteiten richten zich zowel op huiseigenaren en huurders en specifieke doelgroepen als VvE bewoners en minima.

Met de activiteiten in de campagne ondersteunen we zowel bij kleine maatregelen (die ook van belang zijn voor huurders) als grote ingrijpende maatregelen aan de woning. Met dit samenhangende pakket van activiteiten willen we bewoners onafhankelijk informeren, adviseren en ontzorgen. Dit doen we door onder andere het aanbieden van cadeaubonnen voor kleine maatregelen, gratis adviezen voor woningeigenaren met een plan voor het verduurzamen van de eigen woning inclusief financierings- en subsidiemogelijkheden. Daarnaast stimuleren en subsidiëren we collectieve bewonersaanpakken, organiseren we collectieve inkoopacties voor isolatiemaatregelen en zonnepanelen en bieden we een doe-het-zelf trainingen aan.
We zijn afgelopen jaar ook gestart met het opleiden van vrijwillige energiecoaches. Ze geven energiebesparingstips aan huis en zijn onder andere aanwezig bij de voedselbanken. Daar kunnen bezoekers direct een afspraak met een coach maken.
Veel huishoudens hebben al meegedaan aan onze campagne die zich op alle Nijmegenaren richt. Maar we constateren tegelijkertijd dat de meeste huishoudens nog moeten beginnen met verduurzamen van de woning.

3. *Kosten gebruik omlaag*

De prijzen voor warmte worden jaarlijks door de warmteleverancier aan het begin van het jaar gepubliceerd. We hebben geen invloed op de prijzen die energieleveranciers rekenen voor gas, elektriciteit of warmte. Eind januari sturen wij u gezamenlijk met Vattenvall een informatiebrief over de ontwikkeling van de warmteprijzen en specifiek de prijzen voor warmte in Nijmegen.

Vervolg

Recent heeft de minister aangekondigd dat er in de periode 2022-2024 geld beschikbaar komt voor een nationaal isolatieprogramma. Daarvan wordt de subsidie voor

woningeigenaren voor energiebesparende maatregelen verhoogd, krijgen gemeenten geld voor ondersteuning van huishoudens en is er geld beschikbaar voor het verduurzamen van huurwoningen. Ook onderzoekt het Rijk of meer woningeigenaren gebruik kunnen maken van een energiebespaarhypotheek van het Nationaal Warmtefonds. De maandelijkse aflossing en rente hangen daarbij af van wat je als huizenbezitter kunt betalen.

Het kabinet wil de energiearmoede structureel aanpakken door betere isolatie van woningen waardoor huishoudens minder kwetsbaar zijn voor prijsschommelingen op de energiemarkt. Minder energie gebruiken draagt blijvend bij aan verlaging van de energierekening en draagt daarnaast bij aan beperking van de CO_2 uitstoot. Daarom stelt het kabinet 150 miljoen euro extra beschikbaar aan gemeenten om kwetsbare huishoudens te helpen bij het besparen van energie. Hiervoor ontvangt Nijmegen een specifieke uitkering van € 2.642.021 (te besteden tot 1 mei 2023).

Met de rijksbijdrage willen we huishoudens die betalingsproblemen door verhoging van de energieprijzen zo snel mogelijk helpen door energie te besparen. De ondersteuning zal met name bestaan uit de inzet van een energiefixteam dat een aantal eenvoudige maar effectieve energiebesparende maatregelen gericht uitvoert (zoals bijvoorbeeld het aanbrengen van kierdichting en radiatorfolie). Dit team gaat in buurten/complexen waarvan bekend is dat er energiearmoede speelt, huis-aan-huis langs. Ook kan een energiefixer op aanvraag huishoudens bezoeken. Daarnaast kunnen huishoudens op aanvraag gebruik maken van een energiecoach die adviseert en begeleid bij het besparen van energie.
Naar verwachting kunnen we tot 1 mei 2023 in totaal 3.000 huishoudens ondersteunen met deze aanpak. We geven daarbij prioriteit aan buurten/complexen met een combinatie van lage inkomens en slecht geïsoleerde woningen. Het betreft grotendeels huurders maar voor een klein deel ook woningeigenaren.
Deze aanpak sluit goed aan bij de lopende campagne voor energie besparen maar bestaat uit extra activiteiten die zich op de specifieke doelgroep voor energiearmoede richten.

Ook is aangekondigd dat het kabinet alle huishoudens (niet alleen met een laag inkomen) gaat compenseren door een verlaging van de energiebelasting. Voor huishoudens met een gemiddeld verbruik gaat het om een compensatie van ruim 400 euro.

Daarnaast is aangekondigd dat er ruim 200 miljoen euro voor 2022 vrij gemaakt wordt specifiek voor huishoudens met een laag inkomen. Het Rijk denkt aan een meer generieke oplossing via de categoriale bijstand, waarbij men toewerkt naar een eenmalige tegemoetkoming van circa 200 euro die ambtshalve kan worden uitgekeerd[2]. Voor de bijstandsgerechtigden in Nijmegen die in aanmerking komen voor deze regeling gaan we in het eerste kwartaal van 2022 al automatisch een bedrag uitkeren. Voor de andere groepen werken we de regeling nog nader uit.

Hoe de regelingen die het Rijk heeft aangekondigd er precies gaan uitzien in de uitvoering is nog niet volledig bekend. We volgen de ontwikkelingen daarom nauwgezet en

[2] Kamerbrief eenmalige energietoeslag lage inkomens | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl

onderzoeken welke oplossingsrichtingen we in moeten (blijven) zetten om inwoners met energiearmoede zo gericht mogelijk te ondersteunen en om zo veel mogelijk te voorkomen dat het aantal inwoners met energiearmoede verder toeneemt. We zullen de raad in de loop van 2022 nader informeren over onze aanpak.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

mr. drs. A.H. van Hout
gemeentesecretaris

drs. H.M.F. Bruls
burgemeester